

اثر نوع ماده لیگنوسلولزی و نانورس بر خواص فیزیکی، مکانیکی و مورفولوژیکی چندسازه چوب پلاستیک

محمد تسوجی^{۱*}، امیر نوربخش^۲، ابوالفضل کارگرفت^۳ و حسین حسینخانی^۳

^۱- کارشناس ارشد علوم و صنایع چوب و کاغذ دانشگاه تهران، پست الکترونیک: mtasooji@ut.ac.ir

^۲- دانشیار پژوهشی، بخش تحقیقات علوم چوب و فرآوردهای آن، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

^۳- مریبی پژوهشی، بخش تحقیقات علوم چوب و فرآوردهای آن، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

تاریخ پذیرش: فروردین ۱۳۹۱

تاریخ دریافت: فروردین ۱۳۹۰

چکیده

در این تحقیق با استفاده از ذرات کاهگندم و برنج، ذرات نانورس، پلیپروپیلن و جفت‌کننده، چوب - پلاستیک ساخته شد و خواص فیزیکی و مکانیکی آن مورد ارزیابی قرار گرفت. مقدار مصرف ماده زمینه پلاستیکی (پلیپروپیلن) ۶۰ درصد وزنی و ماده لیگنوسلولزی ۴۰ درصد وزنی در نظر گرفته شد. میزان نانورس اضافه شده در سه سطح ۰، ۲ و ۴ درصد و میزان ماده جفت‌کننده، ۲ درصد وزنی در تمام تیمارها به جز تیمار شاهد در نظر گرفته شد. نمونه‌های تیمار شاهد بدون اضافه کردن جفت‌کننده و ذرات نانورس و تنها با استفاده از پلیپروپیلن و ماده لیگنوسلولزی ساخته شدند. مدولهای کششی و خمشی با افزایش ۲ درصد نانورس افزایش یافته ولی در سطح ۴ درصد شاهد کاهش مدولهای اضافه کردن ۲ در سطح ۰ درصد نانورس افزایش قابل توجهی مشاهده شد. البته در تمام تیمارها، نمونه‌های ساخته شده از کاهبرنج به دلیل وجود سیلیس بیشتر و سازگاری بیشتر با ذرات نانورس، ویژگی‌های فیزیکی و مکانیکی مطلوب‌تری نسبت به نمونه‌های تولید شده از کاهگندم داشتند. به منظور بررسی دقیق‌تر نتایج از میکروسکوپ الکترونی پویشی استفاده شد.

واژه‌های کلیدی: چندسازه، نانورس، پلیپروپیلن، کاهگندم، کاهبرنج، خواص فیزیکی، خواص مکانیکی.

مقدمه

تشکیل دهنده آنها است که برای رسیدن به هدفی خاص طراحی می‌شوند (نوربخش و همکاران، ۱۳۸۳). چندسازه چوب پلاستیک که به اختصار WPC نامیده می‌شود، ترکیبی از مواد پلیمری و لیگنوسلولزی است (Sanadi *et al.*, 2001). مواد لیگنوسلولزی مرحله ناپیوسته چندسازه‌ها را تشکیل می‌دهند. مواد پلیمری که

در کاربردهای مهندسی، اغلب به تلفیقی از خواص مواد نیاز است. از آنجا که نمی‌توان ماده‌ای با خواص موردنظر مهندسی پیدا کرد، راه حل استفاده از چندسازه‌ها است. در حقیقت چندسازه‌ها مواد چند ترکیبی هستند که خواص آنها توافق مناسبی از ویژگی‌های اجزاء

نیستند استفاده‌های محدودی دارند. برای بهبود ویژگی‌های این محصول، استفاده از ذرات نانو (به میزان ۱ تا ۵ درصد) طبق مطالعات انجام شده مفید بوده است (and Yeh, 2010; Matuana and Jin, 2009) and Yeh, 2010; Matuana and Jin, 2009). ابعاد کوچک (Nourbakhsh *et al.*, 2011; Gupta ذرات تقویت‌کننده نانو، سطح وسیعی را ایجاد کرده و باعث افزایش سطح تماس آنها با ماتریس پلیمری می‌شود. این پدیده باعث به وجود آمدن موادی با خواص جدید و بهبود مقاومت‌های کششی، خمشی، مقاومت به جذب آب، مقاومت حرارتی و ... می‌شود.

در این تحقیق خواص مکانیکی و فیزیکی نانو چوب - پلاستیک‌های ساخته شده از ذرات کاه‌گندم و کاهبرنج مقایسه شده است. بعد از ساخت نمونه‌های آزمایشی، آزمون‌های فیزیکی و مکانیکی بر روی نمونه‌ها صورت گرفته و نتایج حاصل بیان شده است. از تصاویر حاصل از میکروسکوپ الکترونی پویشی نیز برای بررسی دقیق‌تر استفاده شده است.

مواد و روش‌ها

عوامل متغیر این تحقیق شامل دو نوع ماده لیگنوسلولزی کاه‌گندم و کاهبرنج، و ۳ سطح نانورس ۰، ۲ و ۴ درصد می‌باشد. در تمام تیمارها به جز تیمار شاهد مقدار ماده جفت‌کننده ثابت و برابر ۲ درصد وزنی است، به طوری که در تیمار شاهد از ماده جفت‌کننده و نانورس استفاده نشده است.

تهیه مواد اولیه کاه‌گندم و برنج

کاه‌گندم و برنج جمع‌آوری شده در مجتمع تحقیقاتی البرز برای مدت یک هفته انبار شدند تا رطوبت آنها کم

همان ماده زمینه یا ماتریس می‌باشد شامل پلیمرهای گرمائز و یا پلیمرهای گرما سخت می‌باشد. میزان اختلاط یا درصد این مواد در ترکیب ماده چندسازه مناسب با نوع کاربرد آن است. چسبندگی بین ماده زمینه پلاستیک و مواد لیگنوسلولزی در تعیین خواص چندسازه تأثیر بسزایی دارد. خواص قطبی و آب دوستی مواد لیگنوسلولزی و خواص غیر قطبی پلی‌الفین‌ها (پلی‌اتیلن، پلی‌پروپیلن و ...) سبب بروز مشکلاتی در اختلاط و چسبندگی بین الیاف و ماده زمینه می‌گردد. البته انتخاب مناسب عوامل جفت‌کننده برای بهبود برهمنش و چسبندگی بین فیبر و ماده زمینه ضروریست.

مالیئک‌انیدرید (MA) پیوند یافته با پروپیلن (MAPP) به طور مؤثری در سیستم‌های مواد لیگنوسلولزی - پلی‌پروپیلن استفاده گردیده است. که در این تحقیق نیز از پلی‌پروپیلن مالیئک‌انیدریددار شده (MAPP) برای جفت‌کردن مواد لیگنوسلولزی و پلیمر استفاده شده است.

برای حفاظت از محیط‌زیست و استفاده بهینه از ضایعات، به کار بردن پسماندهای کشاورزی مانند کاه‌گندم و کلش‌برنج به عنوان مرحله ناپیوسته در ساخت فراورده‌های چوب پلاستیک حائز اهمیت فراوانی است.

استفاده از کاه‌گندم و برنج در تولید فراورده‌های چوب-پلاستیک گزارش شده و نتایج قابل توجهی نیز Reddy *et al.*, 2010; Zou *et al.*, 2010 داشته است (Reddy *et al.*, 2010; Zou *et al.*, 2010).

Kuang *et al.*, 2010; Hornsby *et al.*, 1997; Premalal *et al.*, 2002; Ishak *et al.*, 2001; Panthapulakkal *et al.*, 2005; *et al.*, 2006; Martí- (Ferrer از آنجایی که فراورده‌های چندسازه چوب - پلاستیک از نظر مقاومت خمشی و سفتی در حد چوب

میزان سیلیس موجود در کاهبرنج و گندم طبق استاندارد Tappi T 245- cm 98 انجام شد.

پلی پروپیلن

پلی پروپیلن استفاده شده در این تحقیق، از نوع گرانول تولید شده در کارخانه «پتروشیمی ارak» و با مشخصات ارائه شده در جدول ۱ است. مقدار پلی پروپیلن به کار رفته، ۶۰٪ درصد وزنی چندسازه می‌باشد.

شود. کاه نسبتاً خشک در مرحله بعد خرد و آسیاب شد. پس از آسیاب به منظور دستیابی به ابعاد مورد نظر و ایجاد یکنواختی در اندازه ذرات، الک انجام شد و ذرات عبوری از مش ۴۰٪ و باقی مانده روی مش ۶۰ جمع‌آوری شدند. مواد الک شده در آون با دمای 103 ± 2 به مدت ۲۴ ساعت خشک شدند و برای عدم جذب رطوبت، در کیسه‌های پلاستیکی دربسته قرار گرفتند. میزان آرد کاه (گندم یا برنج) ۴۰٪ وزن کل چندسازه ثابت در نظر گرفته شد.

جدول ۱- مشخصات پلی پروپیلن

منحنی Rockwell R.scale	نقطه نرم C°	ازدیاد شدن (%)	مقاومت کششی طولی (MPa)	مدول خمشی (MPa)	شاخص جریان مذاب (g/10min)	نوع پلی پروپیلن
۱۰۲	۱۵۴	۱۲	۳۳	۱۵۰	۱۸	Moplen V30S

نانورس

نانورس مورد استفاده در این تحقیق یکی از انواع مونت موریلونیت اصلاح شده، با نام تجاری Cloisite 10A می‌باشد که توسط شرکت آمریکایی-Southern-Clay تولید می‌شود (جدول ۲).

ماده جفت‌کننده

از مالئیکانیدرید پیوند یافته با پروپیلن (MAPP) به عنوان ماده جفت‌کننده استفاده شد. مقدار MAPP مورد استفاده در تمام تیمارها (به جز تیمار شاهد که در آن از MAPP استفاده نشده است) ۲٪ درصد وزنی چند سازه بوده است.

جدول ۲- مشخصات نانورس مورد استفاده

نام تجاری	شرکت تولید کننده	غلظت اصلاح کننده (meg/100g clay)	دانسیته حجمی (g/cc)	جرم ویژه (g/cc)	تفرق پرتو اشعه X ($d_{001} A^0$)
Cloisite 10A	Southern-Clay	۱۲۵	۰/۱۶۳۶	۱/۹۰	۱۹/۲

(دو مارپیچه) که جهت حرکت ماردون‌های آن خلاف هم می‌باشد. سرعت مارپیچها ۴۰ دور در دقیقه و دمای ساخت چندسازه نیز در اکسترودر فوق ۱۸۰ درجه سانتیگراد می‌باشد.

مراحل ساخت نانو چوب - پلاستیک فرایند اختلاط (اکستروژن) و گرانول سازی برای فرایند اختلاط از دستگاه مخلوط‌ساز Dr. Collien واقع در پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران استفاده شد. این دستگاه یک اکسترودر دو ماردونی است

اندازه‌گیری مقاومت و مدول کششی طبق آیین نامه ASTM D638 با استفاده از نمونه‌هایی از نوع دمبلی انجام شد. اندازه‌گیری آزمون خمس طبق آیین نامه ASTM D790 انجام گردید. مقاومت به ضربه آیزود طبق استاندارد ASTM D256 انجام شد. برای اندازه‌گیری خواص کشش و خمس از دستگاه اینسٹرون مدل ۱۱۸۶ موجود در مجتمع تحقیقاتی البرز استفاده گردید. همچنین آزمون ضربه توسط ماشین ضربه انجام شد. برای بررسی خواص فیزیکی، جذب آب ۲۴ ساعته چندسازه‌ها مورد بررسی قرار گرفت. جذب آب نمونه‌ها مطابق استاندارد ASTM D-703 اندازه‌گیری شدند.

میکروسکوپ الکترونی پویشی

برای بررسی دقیق‌تر نتایج از میکروسکوپ الکترونی پویشی مدل 30 XL Philips واقع در مرکز تحقیقاتی انرژی اتمی استفاده شد. سطح شکست مقاطع حاصل از نمونه‌های آزمون کشش مورد بررسی قرار گرفت.

تجزیه و تحلیل آماری

به منظور تجزیه و تحلیل آماری از آزمون فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی استفاده شد. تجزیه و تحلیل با استفاده از نرم‌افزار SPSS انجام شد و معنی‌داری در سطح ۵ درصد با استفاده از جدول تجزیه واریانس تعیین شد و به کمک گروه‌بندی دانکن تیمارها گروه‌بندی شدند.

نتایج

در جدول ۳ خلاصه‌ای از تجزیه واریانس مقاومت‌های مکانیکی و فیزیکی آورده شده است.

آردکاه، گرانول پلی‌پروپیلن و ماده جفت‌کننده MAPP به همراه ذرات نانورس ابتدا به خوبی با هم مخلوط و بعد به قیف تعذیه دستگاه اکسترودر ریخته شدند. برای هر ۸ تیمار، مخلوط‌سازی به طور یکسان انجام شد.

مخلوط نانو چوب-پلاستیک به صورت یک مفتول خمیری شکل از روزنه اکسترودر خارج شد و درون یک حوضچه آب که در جلوی آن تعییه شده، سرد شد. به منظور ساخت نمونه‌های نهایی توسط دستگاه قالب‌گیری تزریقی ابتدا باید مخلوط نانو چوب-پلاستیک تولید شده را به گرانول تبدیل کرد. سپس برای این کار از دستگاه خردکن نیمه صنعتی شرکت WIESER مدل WG-LS 200/200 ساخت آلمان، واقع در پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران استفاده شد.

گرانول‌های ساخته شده به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۸۰ درجه سانتیگراد در آون آزمایشگاهی قرار گرفتند تا خشک شده و آماده مرحله تزریق شوند. گرانول‌های خشک شده در کیسه‌های پلاستیکی قرار داده شدند تا تبادل رطوبتی با محیط اطراف نداشته باشند.

فرایند تزریق و ساخت نمونه‌ها

ساخت نمونه‌های آزمایشی توسط دستگاه اکسترودر تک ماردون مجهز به سیستم قالب‌گیری فشاری (دستگاه تزریق) صورت گرفت. دمای دستگاه فوق ۱۷۵-۱۸۰ درجه سانتیگراد و سرعت تزریق آن ۵۰ دور در دقیقه می‌باشد. پس از عملیات قالب‌گیری نمونه‌های کشش، خمس و ضربه فاقدار علامت‌گذاری شده و آماده آزمون خواص مکانیکی گردیدند. اندازه‌گیری خواص مکانیکی براساس آیین نامه‌های مربوطه در دستورالعمل ASTM و با چهار تکرار انجام شد.

جدول ۳- خلاصه تجزیه واریانس مقاومت‌های مکانیکی و فیزیکی

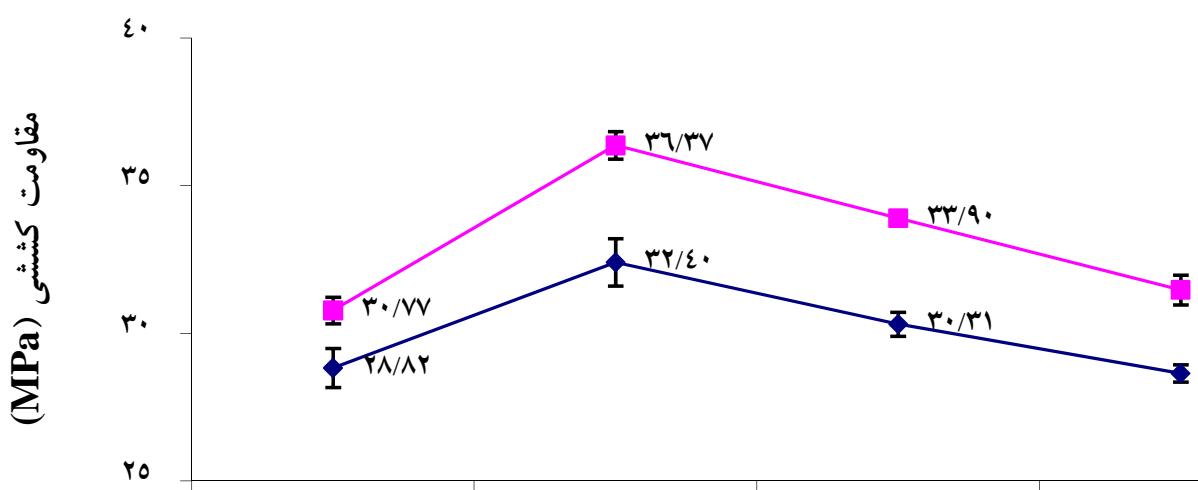
منبع	مقادیر کششی	مقادیر خمسمی	مدول کششی	مدول خمسمی	مقادیر ضربه	جذب آب ۲۴ ساعته
نوع ماده	*۰/۰۱۳	*۰/۰۰۰	*۰/۰۴۶	*۰/۰۰۰	ns/۲۴۱	ns/۳۳۴
میزان نانو	*۰/۰۰۰	*۰/۰۰۰	ns/۰/۰۹۲	*۰/۰۰۹	*۰/۰۰۶	*۰/۰۰۰
اثر متقابل (نوع ماده*میزان نانو)	ns/۰/۳۱۵	ns/۰/۵۰۳	*۰/۰۲۲	ns/۰/۰۵۴	ns/۰/۵۳۰	ns/۰/۹۹۸

* معنی داری در سطح ۵ درصد ، ns عدم معنی داری

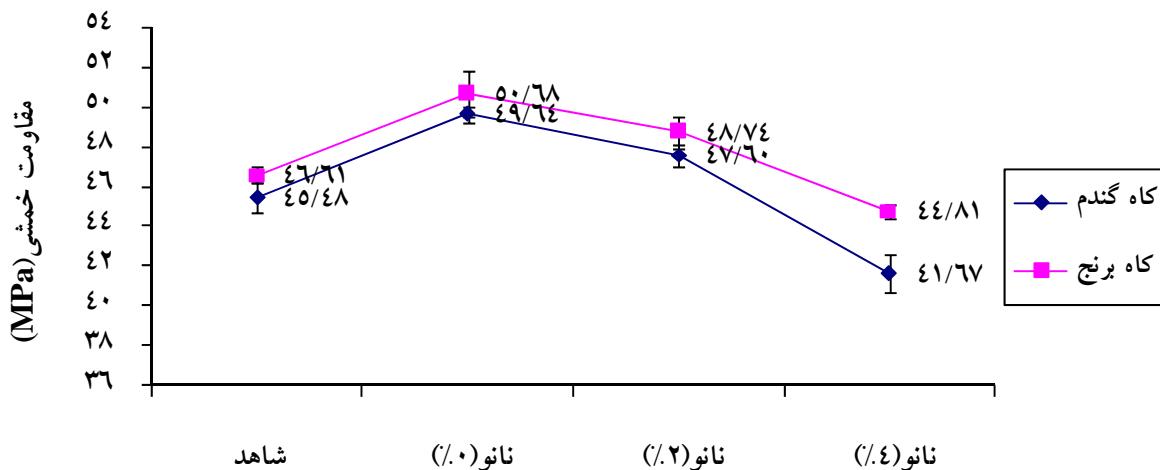
کاهبرنج بیشتر از نمونه‌های ساخته شده از کاهگندم می‌باشد. جدول تجزیه واریانس (جدول ۴) نیز معنی دار بودن اثر نوع ماده اولیه بر مقاومت‌های کششی و خمسمی را نشان می‌دهد. دلیل این پدیده می‌تواند مربوط به ترکیب شیمیایی کاهگندم و برنج باشد. طبق اندازه‌گیری انجام شده مقدار سیلیس موجود در کاهگندم و برنج به ترتیب ۴/۶ و ۹/۸ می‌باشد.

مقاومت کششی و خمسمی

با توجه به شکل‌های ۱ و ۲ با افزایش میزان نانو، مقاومت‌های کششی و خمسمی کاهش می‌یابد. همچنین جدول تجزیه واریانس (جدول ۳) نیز معنی دار بودن اثر مستقل نانو بر مقاومت‌های کشش و خمسمی را نشان می‌دهد. همان‌طور که در شکل‌های ۱ و ۲ مشخص است، مقاومت‌های کششی و خمسمی نمونه‌های ساخته شده از

شکل ۱ - اثر نوع گونه و میزان نانو بر مقاومت کششی نمونه‌ها

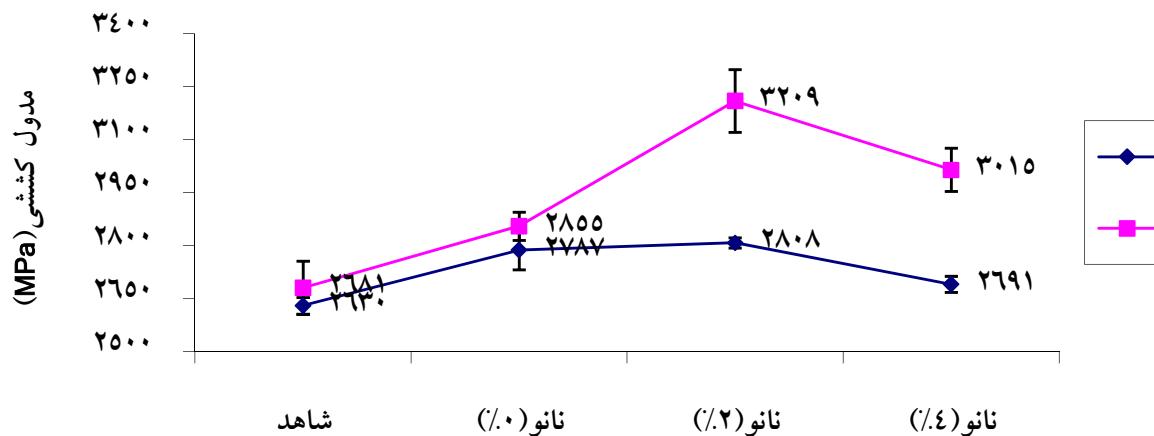

شکل ۲- اثر نوع گونه و میزان نانو بر مقاومت خمی نمونه ها

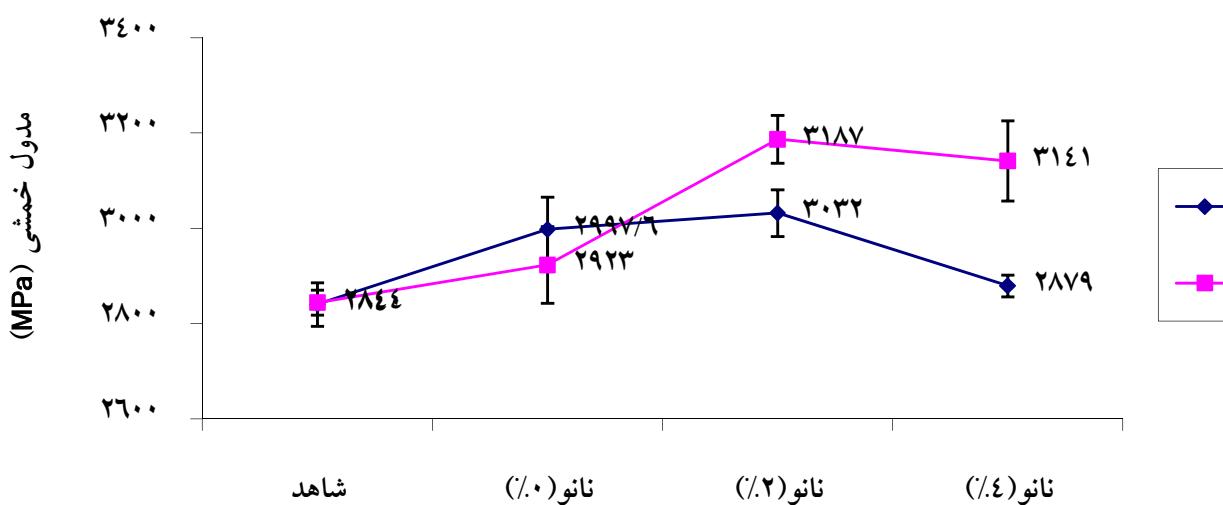
نمونه های ساخته شده از ۲ و ۴ درصد نانو در یک گروه قرار می گیرند و بین آنها اختلاف معنی داری مشاهده نشده است. این موضوع در شکل های ۳ و ۴ نیز مشخص است. البته در شکل های ۳ و ۴ بهبود نسبی مدول کششی و خمی نمونه های ساخته شده از کاه برقج نسبت به نمونه های ساخته شده از کاه گندم قابل مشاهده است.

مدول کششی و خمی

همان طور که در شکل های ۳ و ۴ مشخص است، با افزایش میزان نانو تا سطح ۲ درصد مدول های کششی و خمی افزایش، و در سطح ۴ درصد کاهش می یابد. اگرچه جدول تجزیه واریانس (جدول ۴) معنی دار بودن اثر میزان نانو را بر مدول کششی و خمی نشان می دهد ولی طبق گروه بندی دانکن مدول کششی و خمی

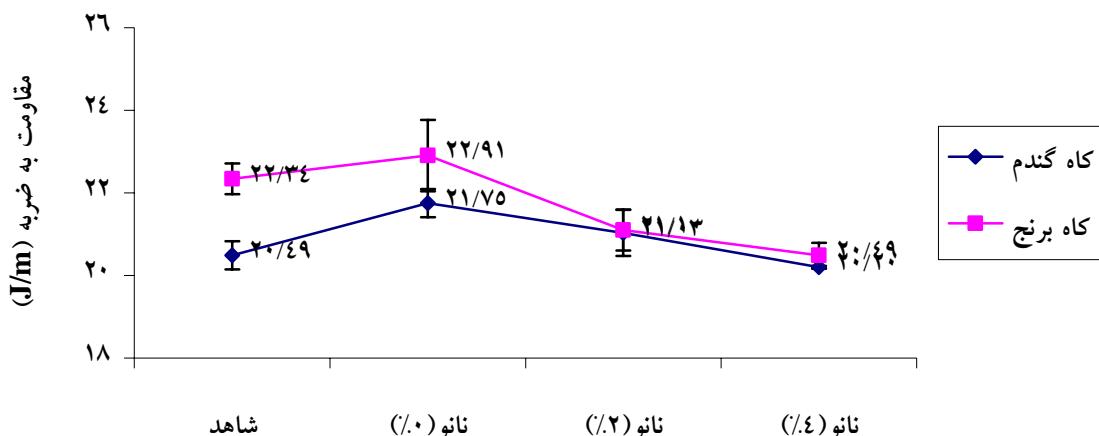
شکل ۳- اثر نوع گونه و میزان نانو بر مدول کششی نمونه‌ها

شکل ۴- اثر نوع گونه و میزان نانو بر مدول خمی نمونه‌ها

تجزیه واریانس (جدول ۳) اثر نوع ماده اولیه را بر مقاومت به ضربه معنی دار نشان نمی دهد، اما همان طور که در شکل ۵ مشخص است مقاومت به ضربه نمونه های ساخته شده از کاهنگ مقادیر بیشتری را در مقایسه با نمونه های ساخته شده از کاهنگ دارا هستند.

مقاومت به ضربه
در شکل ۵ مقاومت به ضربه نمونه های ساخته شده نشان داده شده است. همان طور که در شکل ۵ مشخص است با افزایش میزان نانو مقاومت به ضربه نمونه ها کاهش می یابد. طبق جدول تجزیه واریانس (جدول ۳) نیز اثر میزان نانو بر مقاومت ضربه معنی دار می باشد. جدول

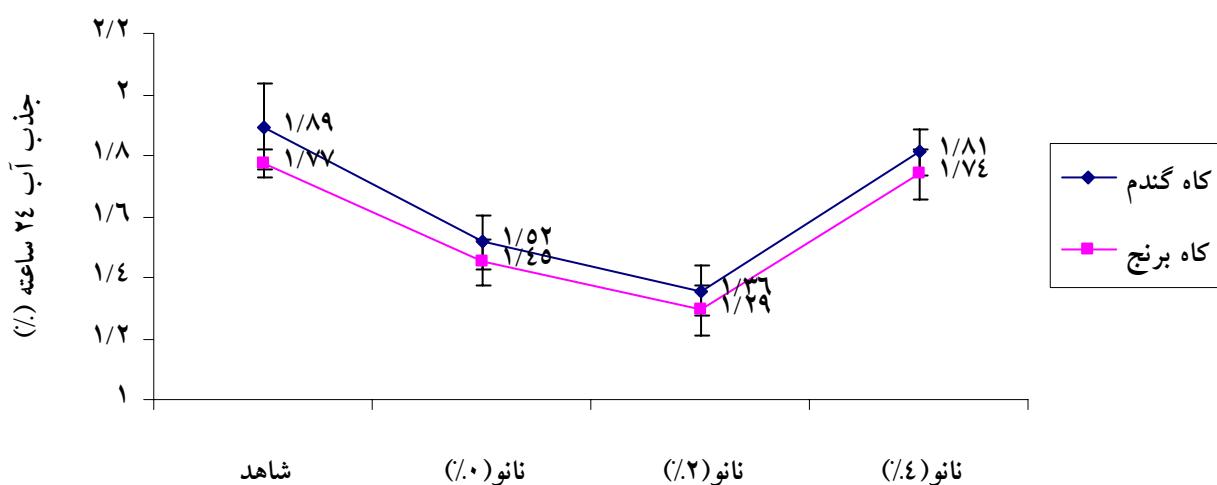

شکل ۵- اثر نوع گونه و میزان نانو بر مقاومت به ضربه نمونه‌ها

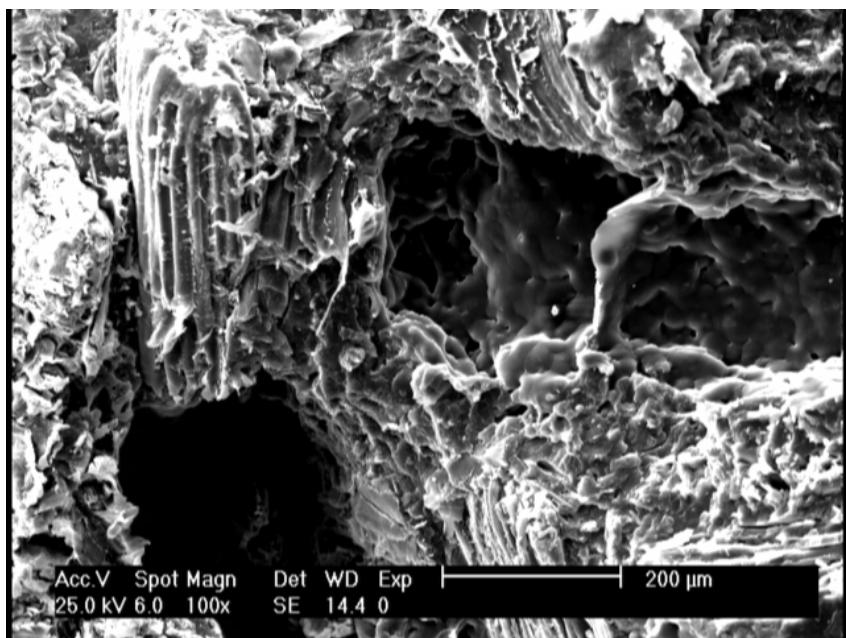
ساعته را نشان می‌دهد. از طرفی جذب آب نمونه‌های ساخته شده از کاه برنج کمتر از نمونه‌های حاصل از کاه گندم می‌باشد، البته این کاهش طبق جدول تجزیه واریانس معنی دار نمی‌باشد.

جذب آب ۲۴ ساعته

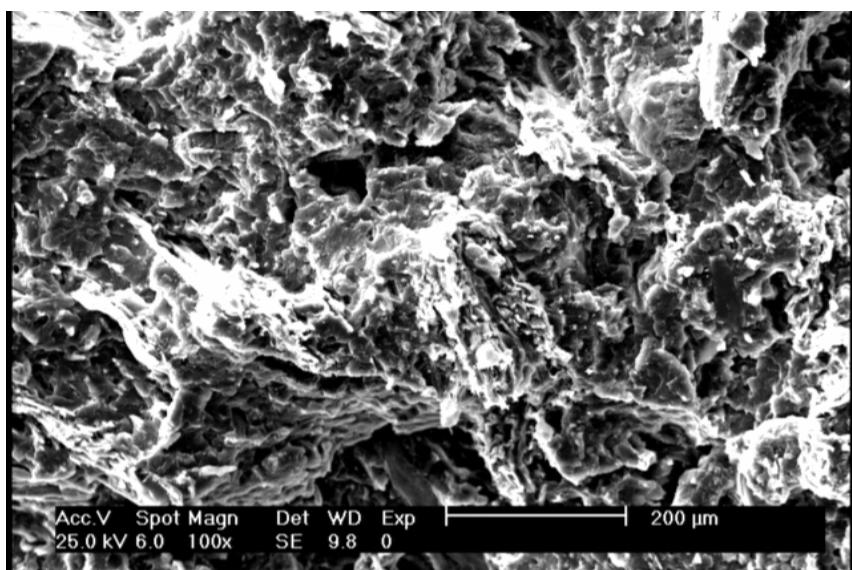
با توجه به شکل ۶، افزایش میزان نانو تا سطح ۰.۲ درصد باعث کاهش جذب آب شده و با افزایش ۰.۴ درصدی نانو جذب آب افزایش می‌یابد. جدول تجزیه واریانس نیز معنی دار بودن میزان نانو بر جذب آب ۲۴ ساعته را نشان می‌دهد.

شکل ۶- اثر نوع گونه و میزان نانو بر جذب آب ۲۴ ساعته نمونه‌ها

شکل ۷- سطح شکست نمونه کششی حاوی ۲ درصد نانو و کاه‌گندم

شکل ۸- سطح شکست کششی حاوی ۲ درصد نانو و کاهبرنج

بیشتر بین ذرات نانورس و ذرات کاهبرنج شده و منجر به ایجاد اتصال‌های بهتری می‌شود. در نتیجه ویژگی‌های فیزیکی و مکانیکی نمونه‌های ساخته شده از کاهبرنج بهتر از نمونه‌های ساخته شده از کاه‌گندم می‌باشد. البته بهبود خواص فیزیکی و مکانیکی با تغییر نوع ماده اولیه در منابع

بحث
از آنجایی که میزان سیلیس موجود در کاهبرنج بیشتر از کاه‌گندم است و در منابع مختلف نیز این موضوع بیان شده (Han, 1998) و از آنجایی که در ساختار نانورس نیز سیلیس وجود دارد، این پدیده باعث ایجاد سازگاری

افزایش مدول کششی و خمشی با اضافه کردن ۲ درصد نانورس می‌تواند بر اثر برهمنکنش قوی بین ماتریس(پلیمر) و لايه‌های سیلیکاتی نانورس به دلیل تشکیل پیوندهای هیدروژنی باشد (Gupta and Yeh, 2010). همچنین نانورس سفتی قابل توجهی داشته که افزایش آن باعث افزایش سفتی محصول نهایی و بهبود مدول می‌شود. دلیل دیگر بهبود مدول می‌تواند بالا بودن ضربی ظاهری^۱ نانورس باشد که خود بر بهبود مدول کششی تأثیرگذار است (Ashori and Nourbakhsh, 2008). درست است که کاهش مدول با اضافه کردن ۴ درصد نانورس با ضربی اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار نشده است، اما دلیل این امر می‌تواند بالارفتن بیش از حد نانو و جذب بیش از حد جفت‌کننده باشد که سبب ایجاد اثر منفی بر مدول می‌شود (Gupta and Yeh, 2010). کاهش مقاومت به ضربه با افزایش میزان نانورس می‌تواند به این دلیل باشد که وجود ذرات نانو در ماتریس پلی‌پروپیلن باعث ایجاد نقاط پرتنش می‌شود. این نقاط می‌توانند محل‌هایی برای شروع شکست و ترک باشند. همچنین سفت شدن زنجیره‌های پلیمری بر اثر افزودن نانورس را نیز می‌توان دلیل دیگر این پدیده دانست. برای کاربردهای خاص و به‌منظور افزایش مقاومت به ضربه می‌توان از اصلاح‌کننده‌های ضربه و یا الیاف طبیعی با زاویه میکروفیریل بالا به عنوان تقویت‌کننده استفاده کرد(Ashori and Nourbakhsh, 2008).

در مورد جذب آب ۲۴ ساعته از آتجایی که ذرات نانورس آبدوست هستند با افزایش میزان نانو (۴ درصد) مقدار ذرات نانو افزایش یافته و در نتیجه جذب آب بیشتری صورت می‌گیرد. در مورد کاهش جذب آب در میزان ۲

گزارش شده است (Nourbakhsh *et al.*, 2011). در مطالعات مختلف برای بهبود ویژگی‌های مواد حاوی سیلیس از نانورس‌ها استفاده شده و دلیل آن سازگاری مناسب بین نانورس و سیلیس بیان شده است (Simon *et al.*, 2008). به‌منظور مشاهده این امر با استفاده از میکروسکوپ الکترونی پویشی عکس‌هایی از سطح مقطع شکست نمونه‌های کششی کاه‌گندم و کاهبرنج با میزان ۲ درصد نانو (شکل ۷ و ۸) گرفته شده است. همان‌طور که در شکل‌های ۷ و ۸ مشاهده می‌شود، حضور حفره‌ها در سطح شکست نمونه حاوی کاه‌گندم می‌تواند به دلیل اتصال ضعیف و عدم سازگاری بین ذرات نانو و کاه‌گندم باشد. در مقایسه با این تصویر، در شکل ۸ سطح شکست نمونه حاوی کاهبرنج نشان داده شده که با حفرات کمتر سازگاری و اتصال بهتری را نشان می‌دهد. دلیل کاهش مقاومت خمشی و کششی با افزایش نانو می‌تواند مربوط به ویژگی جذب شدن ماده جفت‌کننده (Gupta and Yeh, 2010) (MAPP) توسط نانورس باشد. ماده جفت‌کننده به صورت پلی بین ماده زمینه (پلیمر) و ماده پرکننده/تقویت‌کننده (کاه‌گندم/برنج) عمل کرده و با بهبود چسبندگی بین آنها باعث افزایش مقاومت‌های فیزیکی و مکانیکی می‌شود (Mustapa *et al.*, 2004). در عین حال نانورس، همان‌طور که در منابع گزارش شده (Gupta and Yeh, 2010)، تمایل به جذب ماده جفت‌کننده دارد. زمانی که میزان نانورس در ساختار چوب-پلاستیک افزایش می‌یابد، نانورس‌های بیشتر، ماده جفت‌کننده بیشتری را به سمت خود می‌کشند و مانع از اتصال ماده جفت‌کننده با ذرات لیگنوسلولزی شده و این موضوع باعث کاهش مقاومت‌های کششی و خمشی می‌شود (Gupta and Yeh, 2010).

- Hornsby, P.R., Hinrichsen, E., Tarverdi, K., 1997. Preparation and properties of polypropylene composites reinforced with wheat and flax straw fibers part I fiber characterization, *Journal of materials science*, 32:443-449.
- Hristove, V.N., Vasileva, S.T., Krumova, M. and Michler, R. 2004. Deformation mechanisms and mechanical properties of modified polypropylene/wood fiber composites. *Journal of Polymer Composites*. 25(5). 1015-1022.
- Ishak, Z.A.M., Yow, B.N., Ng, B.L., Khalil, H., Rozman, H.D., 2001. Hygrothermal aging and tensile behavior of injection-molded rice husk-filled polypropylene composites. *J. Appl. Polym. Sci.* 81, 742-753.
- Jin Shan, M. Matuana Laurent. 2009. Wood/plastic composites co-extruded with multi-walled carbon nano tube-filled rigid poly (vinyl chloride) cap layer. *Polym Int* .59. 648-657.
- Kuang, X., Kuang, R., Zheng, X., Wang, Z., 2010. Mechanical properties and size stability of wheat straw and recycled LDPE composites coupled by waterborne coupling agents, *Carbohydrate Polymers*, 80:927,933.
- Marti-Ferrer, F., Vilaplana, F., Ribes-Greus, A., Benedito-Borras, A., Sanz-Box, C., 2006. Flour rice husk as filler in block copolymer polypropylene: effect of different coupling agents. *J. Appl. Polym. Sci.* 99, 1823-183.
- Mustapa, M., Hassan, A., and Rahmat, A. 2005. Preliminary study on the mechanical properties of polypropylene rice husk composites. *Symposium polimer kebangsaan ke-v hotel residwnce*. Aug 2005., 23-24.
- Nourbakhsh Amir, Ashori Alireza. 2008. Influence of Nanoclay and Coupling Agent on the Physical and Mechanical Properties of Polypropylene/Bagasse Nanocomposite. *Journal of Applied Polymer Science*. 112. 1386-1390.
- Nourbakhsh, A., Farhani Baghlan F., Ashori, A. 2011. Nano-Sio₂ filled rice husk/polypropylene composites: Physico-mechanical properties. *Industrial crops and products*. 22. 183-187.
- Panthalakkal, S., Sain, M., Law, S., 2005. Effect of coupling agents on rice-husk-filled HDPE extruded profiles. *Polym. Int.* 54, 137-142.
- Premalal, H.G.B., Ismail, H., Baharin, A., 2002. Comparison of the mechanical properties of rice husk powder filled polypropylene composites with talc filled polypropylene composites. *Polym. Test.* 21, 833-839.
- Reddy, C.R., Sardashti, A.P., Simon, L.C., 2010. Preparation and characterization of polypropylene-wheat straw-clay composites, *Composites science and technology*, 70:1674-1680.

درصد نانو می‌توان دلیل را این گونه بیان کرد: در هنگام جذب آب، ابتدا دیواره سلولی اشباع می‌شود و در محله بعد آب وارد حفره سلولی شده و انتشار می‌یابد. از آنجایی که در سطح کمتر نانو (۲ درصد)، ذرات نانورس در حفرات سلولی و فضاهای خالی سلول قرار گرفته‌اند، این وضعیت باعث جلوگیری از نفوذ آب توسط فرایند موینگی شده و مانع از انتشار آن می‌شود؛ بنابراین جذب آب فقط در سطح صورت می‌گیرد (Ashori and Nourbakhsh, 2008). در مقادیر بالاتر نانورس (۴ درصد) نانو خارج از فضاهای سلولی ماده لیگنوسلولری و در معرض مستقیم جذب آب بوده و به دلیل خاصیت آبدوستی نانو، جذب آب نمونه افزایش می‌یابد (Gupta and Yeh, 2010).

منابع مورد استفاده

- طبرسا، ت.، ۱۳۸۱. پتانسیل های جدید صنایع سلولزی استان گلستان با استفاده از ضایعات کشاورزی. گزارش طرح تحقیقاتی سازمان صنایع و معادن استان گلستان.
- مدهوشی، م.، هاشمی خبره، م. و کامکار، ب.، ۱۳۸۷. بررسی کمی میزان پسماندهای زراعی استان گلستان در مقایسه با استان‌های مجاور جهت مصرف در صنعت چوب-پلاستیک آن. اولین همایش ملی تامین مواد اولیه و توسعه صنایع چوب و کاغذ کشور ۱۲ و ۱۳ آذر. دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
- نوربخش، ا.، حسین زاده، ع.، لتبیاری، ا.، ج.، کارگر فرد، ا.، کكتا، بهوسلاو وی. ۱۳۸۳. مقایسه اثر مواد لیگنوسلولری در سطوح مختلف انیدریدمالئیک پلیپروپیلن (MAPP) در چند سازه های الیاف و آرد چوب/پلیپروپیلن. مجله پژوهشی تحقیقات چوب و کاغذ ایران. جلد ۱۹. شماره ۱. صفحات ۶۸-۶۹.
- Boquillon, N., Gerard, E. and Uwe, S., 2004. Properties of wheat straw particle boards bonded with different types of resin: *Journal Wood Science*, 50. Pp. 230-235.
- Han, J.S. 1998. Properties of nonwood fibers. *Fiber Property Comparison at the TAPPI. 1998 North American Nonwood Symposium at Atananta*. 17-18.

- composite: Effect of fiber type and loading, Industrial crops and products, 26:63-72.
- Yeh Shu-Kai, Gupta Rakesh K.. 2010. Nanoclay-Reinforced, Polypropylene-Based Wood-Plastic Composites. *Polymer Engineering and Science*. DOI 10.1002/pen.21729.
- Zou, Y., Huda, S., Yang, Y., 2010. Lightweight composites from long wheat straw and polypropylene web, *Bioresource Technology*, 101: 2026-2033.
- Sanadi,A.R., Hunt, J.F., Culfield D.F., Kovacsvolgyi G. & Destree B.. 2001. High Fiber -Low Matrix Composites;Kenaf Fiber/ Polypropylene. *Proceeding of The Sixth International Conference on Wood Fiber-Plastic Composites*. Forest Products Societiy, Madison, WI,Under Press.
- Simon, M.W., Stafford, K.T., Li Ou, Duan,. 2008. Nanoclay reinforcement of liquid silicone rubber. *J. Inorg Organomet Polymer*. 18. 364-373.
- Yao, F., Wu, Q., Lei, Y., Xu Y., 2008. Rice straw fiber-reinforced high-density polyethylene

The effect of lignocellulosic material and nanoclay on physical, mechanical and morphological properties of wood plastic composite

Tasooji, M.^{1*}, Nourbakhsh, A.², Kargarfard, A.² and Hosseinkhani, H.³

1*- Corresponding Author, M.Sc., Wood Science and Technology, Tehran University,
Email: mtasooji@ut.ac.ir

2- Associate Professor, Wood and Paper Science Dept. Research Institute of Forests and Rangelands

3- MSc., Wood and Paper Science Dept. Research Institute of Forests and Rangelands

Received: April, 2011   Accepted: April, 2012

Abstract

Physical and mechanical properties of wood-plastic composites produced from wheat and rice straw particles, nano-clay, polypropylene and MAPP were investigated. The amount of polypropylene and lignocellulosic materials were selected as 60 wt% and 40 wt% respectively. Nano-clay was added in three levels 0, 2 and 4 wt% and the amount of coupling agent was fixed and set to 2 wt% for all treatments except for the control. Control samples, made of polypropylene and lignocellulosic materials with neither nanoclay nor coupling agent were used. Results showed that the tensile and flexural strengths were decreased by the addition of nanoparticles. For tensile and flexural modulus, adding 2 wt% of nanoclay led to an increase in both moduli. However there was a decrease in both moduli when 4 wt% nanoclay was added. Impact strength decreased adding nanoclay. There was a decrease in 24 hour water absorption when 2 wt% of nanoclay was added but an increase was observed in 4 wt% of nanoclay level. According to the mechanical and physical properties of all the treatments, the samples made of rice straw showed better results compare to wheat straw samples due to their high amount of silica and its compatibility with nanoclay.

Keywords: Composite, nanoclay, poly propylene, wheat straw, rice straw, physical properties, mechanical properties